අනුරාධපුර ශීු මහබෝධිය පිළිබඳ ජනශැති අධායනයක්; දරමිටි පොහොය ආශුයෙන්

ආර්.එස්.එස්. සෙව්වන්දි සිංහල අධායන අංශය රුහුණ විශ්වවිදාහලය මාතර

sssrathnapala97@gmail.com

සාරසංක්ෂේපය

කිි. පු. 03වන සියවසේ ශීූ මහබෝධියේ දක්ෂිණ ශාඛාව ලක්දිවට වැඩම කළ තැන් සිට ම එය මෙරට බැතිමතුන්ගේ වන්දනාවට පාතු විය. අනුරාධපුරයේ රෝපිත මෙම බෝධීන් වහන්සේ සත්ත්ව උවදුරුවලින් ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා එකල වැසියෝ බෝධීන්වහන්සේ වටා ගිනිමැල ගසා සතුන් පලවාහැරීම සිදු කළහ. බෝධීන්වහන්සේ පිදීමට වසරක් පාසා පැමිණෙන බැතිමත්හු ගිනිමැල ගැසීම සඳහා දරමිටියක් රැගෙන ඒම පුරුද්දක් කර ගත්හ. මෙය නිකිණි පොහොය නිමිති කරගෙන විශේෂයෙන් සිදු වූ බැවින් එය 'දරමිටි පොහොය' වශයෙන් හැඳින්වේ. 'දරමිටි පෙරහැර' යනු එයට පර්යායය නාමයකි. වර්තමානයේ පවා ඇසළ මස වන්දනාවේ පැමිණෙන ඇතැමුන් විසින් සංකේතාත්මකව කුඩා දර මිටියක් රැගෙන පැමිණ බෝමළුවේ කෙළවරක තැන්පත්කර යන බව ජනපුවාදගතව පවතී. ඒ අනුව මෙහි පර්යේෂණ පසුබිම වන්නේ ජනපුවාදගත කරුණු ඒකරාශී කොට එම පුවත්වල සතා අසතා බව නිශ්චය කරමින් දරමිටි පොහොයෙහි වැදගත්කම පිළිබඳ නිගමනයකට එළඹීමයි. බෝසමිඳුන් උදෙසා වෙන් වූ දරමිටි පොහොයෙහි උපයෝගිතාව විනිශ්චය කිරීමත් එහි මූලාරම්භයේ පටන් විකාසනයෙහි පවතින ආවේණික ලක්ෂණ හා විශේෂතා උපුටා දැක්වීමත් කාලානුරුපීව සිදුවන සමාජ පරිණාමය හා තාක්ෂණික විපර්යාස හේතුවෙන් අස්පර්ෂිත සාධක (ජනශැති) රැකගැනීමත් මෙම පර්යේෂණයෙහි අරමුණ වූ අතර මෙයට තුඩුදුන් ගැටලුව වූයේ අස්පර්ෂිත සාධක ඔස්සේ අනාවරණය වන දරමිටි පොහොය යන්න කුමක්දැ'යි සසාධකව තහවුරුකර ගැනීමයි. ශීු මහාබෝධිය උදෙසා වෙන් වූ දරමිටිපොහොය මූලාරම්භයේ සිට වර්තමානය දක්වා වූ කාලසීමාව තුළ එහි උපයෝගිතාව හා සමාජ සංස්කෘතික පැතිකඩ හා ලේඛනගතව පවතින තොරතුරු අධාායනය මෙහි පර්යේෂණ සීමාව වන අතර මෙහි පර්යේෂණ කුමවේදය වන්නේ ගුණාත්මක කුමවේදයයි. අදාළ ක්ෂේතු අධාායනයෙහි නියැලී සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම සහ පුස්තකාල කුමවේදය ඔස්සේ දත්ත සංවිධානය කිරීම සිදු වේ. එහි දී දරමිටිපෝය අතීතයේ බෝධීන්වහන්සේගේ ආරක්ෂාවට දායකත්වය සැපයු බව දත්ත විශ්ලේෂණයේ දී අනාවරණය වන අතර නූතන සමාජයේ තාක්ෂණික දියුණුව නිසා දරමිටි පොහොයෙහි වටිනාකම ගිලිහී ගොස් ඇති බව පර්යේෂණ නිගමනය ලෙස ඉදිරිපත් වේ.

පුමුඛපද : අස්පර්ෂිත, ගිනිමැල, ජනශුැති, දරම්ටිපොහොය, ශීු මහබෝධිය

An Ethnographic Study of the Anuradhapura Sri Maha Bodhi; In Association With *Daramiti Pohoya*

R.S.S.Sewwandi University of Ruhuna, Matara sssrathnapala@gmail.com

Abstract

Since the southern branch of Sri Maha Bodhi was donated to Srilanka in the 3rd century BC, the devotees of this country worshipped it. To protect this bodhi tree planted in Anuradhapura from animal threats, the residents of that time made bonfires around the bodhi tree and chased away animals. Devotees who come every year to offer Bodhi make it a habit to bring a stick to light the bonfire. This happened especially on the occasion of the Nikini full moon Poyaday, so it is called 'DaramitiPohoya'. 'Daramiti Perahera' is a synonym for it. Even today, it is said that some people who come on the Esala month pilgrimage symbolically bring a small bundle of firewood and place it in a corner of the Bo tree. Accordingly, the background of this research is to collect the legendary facts determine the truth and falsity of it and conclude the importance of DaramitiPohoya. The objectives of this research were to judge the utility of the DaramitiPohoya dedicated to the Bo tree to cite the inherent characteristics and specialities of evolving since its origin and to preserve the intangible factors (folklore) due to social evolution and technological changes over time. The research problem is What DaramitiPohoya is and reveals it through the intangible factors. The limitation of the research is the study of the information that is documented and its utility and socio-cultural profile in the period from the beginning of the DaramitiPohoya dedicated to Sri Maha Bodhi. This research is based on the study of the literature sources related to the qualitative data analysis method. Going to the relevant field, collecting data through questionnaire methods, interviews and library methods, organising the data by analyzing the same facts through scholarly discussions, ideologies and literature sources, and presenting the results through summary and electronic methods. It is revealed in the data analysis that Daramiti Poya contributed to the protection of Bodhi in the past and the research findings are that the value of Daramiti Poya has been lost due to the technological development of modern society.

Keywords: Anuradhapura, Bonfire (Ginimala), *Daramiti Pohoya*, Folklore, Intangible Factors (*Asparshitha*), Sri Maha Bodhi